

הפורתח בכל יום..

הניוז היומי של דרשו.

Dirshu
דרשו ד' ועוזו
קרן עולמית לחינוך
ועידוד לימוד התורה

יום שני א' אייר תשע"ט | דף היומי בבלי: בכורות יט.
דף היומי בהלכה: מסעיף ו' עד סימן שע"ב סעיף ב'.
מוסר: חפץ חיים כלל ד' אות ה' עד אות ז'.

קנין חכמה הלימוד השבועי: חובת הלבבות שער הבחינה פ"ד 'והשביעית' עד פ"ה 'ואחר כן ישיב אל ליבו'

רבבות בני ישיבות ואברכים שבים היום להיכלי התורה | הסיפור המדהים שסיפר האדמו"ר מקופיטשניץ זצ"ל מארה"ב להגר"י גלינסקי זצ"ל | העצה של הגרב"צ פלמן זצ"ל לבחור שרצה לעבור ישיבה | הגרנ"צ פינקל זצ"ל מסביר: איך בונים תכנית שתצליח? | 1628

על דא ועל הא

נביט אחריהם בעיניים מצועפות, ובלבנו צובטת הקנאה. כמה היינו מוכנים לשלם כדי לעמוד שוב על מפתנו של בית המדרש הישיבתי, בתחילתו של זמן חדש...

הרהורים לתחילת הזמן | יעקב א. לוסטיגמן

עוד נכוננו להם קשיים ואתגרים, עוד ארוכה הדרך לפנינו, לנגד כל עתידים היא משתרעת, וכל עוד חי האדם עלי אדמות, אין היא מגיעה אל סופה. אבל היום הוא היום בו הם מושיטים רגל קדימה ופוסעים פסיעה אחת גדולה בדרך אל היעד הנכסף, וכבר העידו בעלי התוספות ברוח קדשם: "דרך הוא בהולך ללמוד, שנעשה אדם גדול".

ואנו, עמך בית ישראל, נביט אחריהם בעיניים מצועפות, ובלבנו צובטת הקנאה, בכל ישותנו מפעפעת הכמיהה והומה הגעוע, כמה היינו מוכנים לשלם כדי לסובב את הגלגל רגע אחד לאחור, ולעמוד שם שוב, על מפתנו של בית המדרש הישיבתי, בתחילתו של זמן חדש.

אמת מה נהדר היה הוא הרגע.

מה נאוו על המשעולים רגלי הבחור ההולך ללמוד.

מה נאוו...

מה נהדר הוא המראה, כמה נאצל הוא המחזה, כה גדול הוא היום בו חוזרים רבבות הצורבים הצעירים אל הגמרא והסטנדר. בלב מלא התרגשות, בהגבהת קומה ונחישות הרוח, רוכס עלם החמודות את מזוודתו, נפרד לשלום מהוריו הנרגשים, ופונה בצעדים בוטחים אל תחנת האוטובוס הקרובה, משם יוצא הוא למסע של שלושה חודשים נוספים, בהם יזכה להסתופף בבית ה', ולבקר בהיכלו.

והם, ההורים, עומדים הם ומביטים אל עבר דמותו המתרחקת, מזווית העין זולגת לה דמעה של שמחה מהולה בתפילה נרגשת: זוכני, שיהא בני צדיק, חכם ונבון, ויאיר את העולם כולו בתורה ובמעשים טובים, ובכל מלאכת עבודת הבורא.

עם הגמרא אותה הם נושאים בחביבות כה רבה בחיקם, ייכנסו הבחורים היקרים אל בית המדרש, וכמו דג שזוכה לשוב אל הים הגדול, ימהרו לצלול בהוויות אביי ורבא.

**"בהתאם להוראתו של מרן הגראי"ל שטיינמן,
אמרתי להם שהתורה מגנה עלינו ולכן נישאר
כולנו כאן ונמשיך ביתר שאת בלימוד התורה.
לאחר דקות ספורות שמענו 'בום' אדיר..."**

במקום 'צבע אדום' - הגנה של 'ענני כבוד'

שטיינמן, ושאלנו אותו אם זה בגדר סכנה להגיע מדי ערב לשיעור. הסברנו לו שזוהי סכנה ללכת בשעות הערב בחוצות העיר, אבל מאידך התושבים כולם חשים שקירובם לעולמה של תורה הנעשית ע"י שיעור תורה זה, היא המגנה יותר מכל עליהם, ולכן הם מאד חושקים בהמשך השיעור.

ראש הישיבה חשב מעט ואמר: "רצוי שימשיכו את השיעור, כי כבר אמרו חכמינו שתורה מגנא ומצלא, ואין דבר שיסייע יותר מהתורה המגינה ומצלת מן הפורענות". חזרתי לעיר וסיפרתי לתושבים את תשובתו של מרן ראש הישיבה, וזה הביא עוד אנשים להצטרף לשיעור.

באחד הערבים אירע מופת של ממש. בעודי מוסר את השיעור החלה לפתע להישמע אזעקת צבע אדום. רצינו להיכנס לחדר הפנימי שהוא בטוח יותר, אבל החדר היה קטן מלהכיל את כל משתתפי השיעור - כארבעים לומדים. בהתאם להוראתו של מרן אמרתי להם כי אם התורה מגנה ומצילה עלינו - נישאר כולנו כאן ונמשיך ביתר שאת בלימוד התורה בשקיעות, וכך נוכל להינצל בזכות התורה שלא יישמע שוד ושבר בגבולנו.

לאחר דקות ספורות שמענו 'בום' אדיר. היה קול נורא בכל הבית ורעדה נוראה, כאילו טיל פגע במקום. נודע לנו שנחת טיל בצמוד לבית מאחור, והחדר הפנימי בו היינו אמורים לשהות על פי דרך הטבע - נפגע ממש. לו היינו נדחקים שם כולנו בצפיפות, התוצאה הייתה הרת אסון ח"ו.

הדבר היה בשנת תשע"ו באחד מסבבי מטחי-הטילים שנחתו על העיר שדרות. בית בקצה העיר ברחוב המכבים ספג פגיעה ישירה, ובני המשפחה בנס גדול יצאו רק בפציעות קלות.

הרב מיכאל זאדה, רכו' לב לאחים' בעיר, נקלע לאירוע ושמע את השיח הנרגש בין השכנים שהתאספו במקום. היתה זו סייעתא דשמיא, סיפר בשיחה מיוחדת למוסף שב"ק של יתד נאמן (סוכות תשע"ז). אני שומע את בעל הבית אומר שה'צבע אדום' אינו יעיל כלל כנגד מתקפת הטילים הנוראה, וכל ההגנות שעשו כאן עלינו ועל בתינו לא עומדות במבחן המציאות. השכנים שבאו לראות את המתרחש היו אף הם בדילמה, והדאגה כרסמה את ליבם.

ואז בסייעתא דשמיא הבזיק רעיון במוחי. אמרתי להם: במקום שנסתמך על הצבע אדום, אני מציע לכם הגנה מעולה יותר הנקראת 'ענני כבוד'... נעשה שיעור תורה קבוע בבית, נביא את כל המעוניינים להתקרב וליהנות מעט מאור התורה, וזה לבטח יגן עלינו יותר מהאזעקות.

להפתעתי, קם שכן בשם יובל, המתגורר בבית סמוך, ואומר שהיות ובבית לידו נפל טיל וגם בצד השני בסמוך ירד טיל אימנתי, ואילו ביתו ב"ה ניצל - הוא רוצה לקבוע את שיעור התורה אצלו. וכך למחרת היום קבענו שיעור תורה אצל יובל הי"ו.

עד מהרה התמלא השיעור בכארבעים לומדים שהגיעו דבר יום ביומו. בגלל החששות מהאזעקות והטילים, הלכתי במיוחד עם הרב אליעזר סורוצקין הי"ו לבית מרן ראש הישיבה הגראי"ל

חוויה רוחנית יומית מדי יום אצלך במייל

'ניוזלטר' מלא וגדוש בתוכן תורני - הלכתי, אקטואלי ומרתק.
עם סיפורים, רעיונות, ווארטים ועוד...
בהגשה מקצועית עם טעם של עוד... להצטרפות שלח מייל ל-

dirshu@dirshu.co.il

הפורתח בכל יום..

הניוז היומי של דרשו.

הבחור, שלא הבין את כל שיקולי אביו, והרגיש מאוד לא נוח בישיבה שבה הוא לומד, חש שהוא מוכרח לעבור למקום אחר, והחליט לגשת אל הגרב"צ פלמן זצ"ל ולבקשו שידבר עם אביו

להיות מרוצה במקום שלך - זה תלוי בך! | סיפור מיוחד ומאלף לרגל תחילת הזמן

אמר לו הגרב"צ, לא כדאי לעזוב ישיבה כל כך מהר, יותר טוב אם תמתין עוד קצת, לפחות עד סוף זמן חורף, ואז תחשוב שוב, ואם תראה שעדיין קשה לך בישיבה ואינך מסוגל להמשיך יותר, אז אני אדבר על כך אם אבא שלך. אבל עד אז כדאי לך להמשיך בישיבה ולא לעבור למקום אחר.

והמשיך הגרב"צ ואמר, אני רוצה לספר לך שגם אני למדתי באיזה כולל, ובתקופה מסויימת לא הייתי מרוצה שם מכמה סיבות, אבל ידעתי שלא עוזבים כל כך מהר מקום שלומדים שם, וגם אם לא מרוצים לא עוברים מיד למקום אחר.

שאלו הבחור: אם הרב באמת לא היה מרוצה, מדוע לא עבר למקום אחר?

ענהו הגרב"צ: דע לך, למעשה בכל מקום ובכל מצב שאדם נמצא בו, גם אם מבחינתו נראה לו שקשה לו ורע לו במקום ובמצב הזה, הרי באמת יש בו גם דברים טובים שהוא יכול מאוד להנות מהם. והסיבה שהוא מרגיש רע היא משום שכאשר לא טוב בבחינה מסויימת, אז הוא "מדגיש" לעצמו את החלק הרע של המקום ההוא, ומשום כן אינו רואה את המעלות שיש במקום הזה, ומרגיש הכרח לעזוב את המקום. אבל בדרך כלל אחרי שעוברים למקום אחר, מתחילים פתאום לחשוב, ורואים שבעצם במקום הקודם היו מעלות כאלו וכאלו, ומרגישים את המעלות הללו שחסרות לו במקום החדש. ואז חושב לעצמו, חבל שעזבתי את המקום ההוא, הרי היה לי טוב בבחינה זו וזו. אלא שכבר מאוחר מדי, ואי אפשר כבר לחזור למקום הראשון, לאחר שעזבו אותו ועברו למקום אחר. החכמה היא בהתחלה, כל זמן שלומדים עדיין במקום הראשון ולא עברו למקום אחר, "להדגיש" את המעלות של המקום ההוא ולהנות מהם, בלא לשים לב לחלקים הפחות טובים. ורק אם עברה תקופה ארוכה שבה אדם מרגיש רע במקומו ואינו מסוגל יותר, זה אומר שאפילו שיש במקום הזה מעלות טובות - בכל זאת הוא לפי טבעו אינו מתחבר למקום ההוא. ואז אפשר להתחיל לשקול האם באמת לעבור למקום אחר או לא.

ואכן הבחור שמע לעצה וב"ה הוטב לו ועלה על דרך המלך, והמשיך לשקוד על תלמודו באותה ישיבה שהתחיל בה, וסיימה כשהוא עולה ומתעלה.

(שלמים מציון פסח תשע"ז)

בעת התרחשות המעשה היה המספר בחור באמצע שיעור ב' בישיבה קטנה, באחת מהישיבות המובילות והמוצלחות בבני ברק. הישיבה הזו - כדרך של כל הישיבות המצליחות - רבים התדפקו על דלתה כדי לזכות להתקבל אליה, ומתוך כך נוצר מצב שבכל שיעור היו מספר רב של בחורים. הבחור המדובר הרגיש בשלב מסויים שקשה לו בישיבה מצד הלחץ החברתי, וחש שריבוי הבחורים בשיעור גורם לו להדחק מבחינה מסויימת לצד, עד כדי כך שהתהלך בהרגשה גרועה מאוד ממצבו החברתי. ומשום כן חשב בלבו כי יותר טוב בשבילו לעבור לישיבה אחרת, אשר מספר הבחורים בה יותר מועט, ושם יסתדר יותר בחברה, וכשמבחינה חברתית יהיה טוב, יוכל ללמוד יותר בחשק ולהתעלות במעלות העליונות.

הבחור דיבר על כך עם אביו, אבל אביו לא הסכים בשום אופן שיעבור לישיבה אחרת. האב כנראה הכיר את נפש בנו, והכיר את הישיבות האחרות, והבין שהמקום הטוב ביותר עבורו הוא המקום שבה לומד עתה, ואילו הישיבות האחרות, אפילו שמספר הבחורים בהם מועט, אבל מבחינות אחרות יש בהם דברים שאינם מתאימים עבור בנו. אבל הבחור שלא הבין את כל שיקולי אביו, ומצד שני הרגיש לא טוב ולא נוח בישיבה שהוא לומד בה עתה, הרגיש שהוא מוכרח לעבור למקום אחר. ומשום כך החליט לגשת אל הגרב"צ זצ"ל, שאביו היה בקשר מאוד חזק עימו, ולבקש ממנו לנסות לדבר על לב אביו שיסכים להעבירו לישיבה אחרת.

באחד מהימים המתין להגרב"צ בבית הכנסת בסיום התפילה, ולאחר התפילה התלווה אליו בדרכו, וסיפר לו את אשר על לבו. הגרב"צ שמע את כל דבריו בקשב רב, וכשסיים את הכל, שאלו האם ההרגשה הקשה שהוא מרגיש היום בישיבה, התחילה כבר מהתקופה הראשונה שנכנס לישיבה, או שהיא התחדשה לו רק בשלב יותר מאוחר. ענהו הבחור, שבאמת בהתחלה התחיל את הישיבה ברגל ימין וההצלחה האירה לו פנים, ובשיעור א' וגם בתחילת שיעור ב' למד טוב מאוד, וגם מבחינה חברתית הרגיש במצב טוב. אלא שבזמן חורף של שיעור ב', לאחר חודש חודשיים התחיל להרגיש בקושי, ואז הוא התגבר יותר ויותר, עד שהגיע למצב שהיום, בתחילת חודש אדר א', הוא מרגיש שאינו מסוגל להתמודד בלחץ החברתי, ואין לו ברירה אלא לעבור למקום אחר.

לידו עמד יהודי מגולח, גלוי ראש, ודפק ראשו בקיר. הך, הך, הך. נראה היה שדעתו השתבשה. הרבי הזדעזע. פנה אליו בקול רך, אבהי: "מה אתה עושה?"

הסיפור המדהים שסיפר האדמו"ר מקופיטשניץ זצ"ל מארה"ב לרבי יעקב גלינסקי זצ"ל

לכפר עליכם לפני ד' אלוקים (ויקרא כג כח)

סיפר לי הרבי מקופיטשניץ זצ"ל, מארצות הברית, מאדמו"ר בית רוזין: הגעתי לארצות הברית כפליט, בראשית המלחמה. נמלטתי מאוסטריה הכבושה, ממש בדקה האחרונה. הגעתי כפליט, לא ידעתי אנגלית, יסדתי בית מדרש והתפללו בו יהודים שכמהו לבית העתיק, לניחוחות מורשת אבותיהם.

יום אחד באה אשה בוכיה. סיפרה שהיא אלמנה, מתמודדת לבדה עם קשיי הקיום וכל נחמתה בנה יחידה, אין לה מלבדו איש בעולם. ועכשיו, עומד הוא לשאת גויה לאשה. עולמה חרב עליה בשנית. אבל כל תחנוניה נפלו על אזניים ערלות. בנה סבור שארוסתו היא נערה נפלאה ותהיה כלה מסורה והם עוד ישיעוהו רב נחת, עוד תראי. בטוח שאמו שבויה בסכך דעות קדומות, ומבקשת להפך את אושרו. בצר לה באה אל הרבי. שהרבי ידבר עם בנה וישנה את דעתו...

הסביר לה הרבי שאין סיכוי. הוא אינו שולט באנגלית, והבחור וכמעט ואינו מבין אידיש, ומה לו ולרבי. הן יודע הוא שהיהדות מתנגדת לצעדו, והיהדות אינה מחייבת אותו. אמרי לי, תפילין הוא מניח? לא. שבת הוא שומר? לא. אז מדוע את סבורה שאשכנעו. שמעה ומעין דמעותיה נפרץ, גלשו כאשד והמסו את הלב. טוב, תביאי אותו, ננסה.

הבחור הגיע, שחצן ומתריס. אמו אמרה לו לבוא, ובא. אבל שהרבי לא יחשוב שדעתו תשתנה. נחרץ הוא בהחלטתו לשאת את הנערה.

אמר לו הרבי: הרגע, איני אוסר עליך ואיני מנסה לשכנע אותך, הרשה לי רק לספר לך סיפור שארע עמי תשמע ותחליט.

הבחור התישב. חשדנותו לא פגה, אבל התרופפה מעט. סיפר הרבי, שבתקופה שלפני המלחמה התגורר בוניה, בירת אוסטריה. הגרמנים השתלטו על המדינה ב"אנשלוס" הידוע, האיחוד בין שתי האומות הדוברות גרמנית, והחלה העוינות וההתעללות ביהודים. ב"ליל הבדולח", ליל הפרעות הזכור לשמצה, נשרפו מאות בתי כנסת וקלגסי הגיסטאפו התדפקו על דלתו, אסרוהו באישון ליל והשליכוהו למרתפי הבולשת האכזרית. עיניו הסתגלו לאפלולית, וזיהו שתי קבוצות שהתגודדו במרתף רחב הידים. בצד האחד גנחו יהודים מוכים וחבולים, זבי דם ושבורי אצבעות וגפיים. אלו שעברו את מסכת החקירות,

ההשפלות והעינויים. בצד השני הצטופפו יהודים נפחדים ומבוהלים אלו שממתנים לתורם בלב הולם... הצטרף אליהם. לידו עמד יהודי מגולח, גלוי ראש, ודפק ראשו בקיר. הך, הך, הך, נראה היה, שדעתו השתבשה.

הרבי הזדעזע. פנה אליו בקול רך, אבהי: "מה אתה עושה?" אין תשובה. רק חבטות עמומות: הך, הך, הך. אחז בידו בעדינות: "חדל, יהיה טוב, נעבור את זה..." הלה הביט בו בעינים בווערות באש זרה: "לא מגיע לי לעבור את זה, לא מגיע לי לחיות..."

"את זה תשאיר לקדוש ברוך הוא להחליט, אנו מצווים לשמור על חיינו..."

"לא, אני יודע, לא מגיע לי לחיות!" יבב האיש. "מדוע אתה חושב כך" שאלו הרבי. פתח האיש וסיפר, שהוריו הגרו מגליציה לאוסטריה מדוחק פרנסתם. הם היו יראים ושלמים, ואילו הוא התרחק מדרכם ופרק עול תורה ומצוות. סבלו, והבליגו. אבל משהודיעם שהוא עומד לשאת נכריה לאשה, הודיעו שזה הגבול, מבחינתם. הוא מתנתק בכך מהיהדות, ומתנתק גם מהם. לעג ואמר שהם שבויים בדעות קדומות, שהם מנסים למנוע ממנו את אושרו. דבריו נפלו על אזנים ערלות, והם ישבו עליו "שבעה". אתה יודע מה זה?

הבחור הנהן בראשו, היה מרותק. טוב, בז להוריו ורחם על אפקם הצר. הם בסך הכל מאמללים את עצמם, הוא ימצא את אושרו עמה. עשרים שנה הוא חי איתה. "עשרים שנה, רבי! הורי מתו ביגונם, ואני בזתי להם. ועכשיו השתלטו הגרמנים על אוסטריה ופרסמו את חוקי הגזע. אסור ליהודי לשאת גויה ואסור ליהודיה להנשא לגוי. אבל איש לא ידע שאני יהודי. עשרים שנה שלא דרכתי בבית הכנסת, גם לא ביום כפור, רבי! ואמש, אמש היא פנתה לשלטונות והצהירה שאני יהודי. השליכו אותי למרתפי הגיסטאפו, והעבירו לבעלותה את ביתנו המשותף ואת חשבון הבנק, יאמר לי הרבי, האם מגיע לי לחיות?!"

הרבי התייפח כשנזכר וציטט, האיש התייפחה כששמעה, והבחור קפץ מן הכסא ודילג לפתח החדר. שם ידו על מזוזה ונשבע שהוא עוזב את הנערה!

(והגדת" יום כיפור)

מצינו אצל כמה גדולים וצדיקים שנהגו לחזור כמה וכמה פעמים במשך הלילה והיום את מנין ספירת היום, כדי שלא להסיח דעת מהספירה

מקורות וטעמים למנהג לחזור על ספירת העומר גם ביום - מאת הרב ישראל
יעקב פרבר והרב יהודה לייב שטיסל מח"ס 'המנהג'

עשרה לאחר חצי קדיש.

אבל יש שנוהגים לספור קודם אמירת 'ברוך שאמר' ("שו"ת
דברי יציב" ח"ב ט), וכן המנהג בחצרות באבוב, ביאלא וספינקא.

לספור כמה פעמים

ומצינו אצל כמה גדולים וצדיקים שנהגו לחזור כמה וכמה
פעמים במשך הלילה והיום את מנין ספירת היום, כדי שלא להסיח
דעת מהספירה, כמבואר בזוהר הק' בכוונת הפסוק 'שבע שבתות
תמימות תהיינה'. וכך נהג הרה"ק רבי מנחם מנדל מרימנוב זצ"ל
("שו"ת מראה יחזקאל" סי' קד).

ומסופר על גדול אחד שהיה נוהג כשהיה רוגז על איזה ענין
בימי הספירה, היה יכול לומר ביום חמשה עשר לספירה: 'כבר
אמרתי ט"ו פעמים שיעשו כך וכך', ולמשל ביום עשרים ושלושה
לספירה היה יכול לומר, 'כבר אמרתי כ"ג פעמים שיעשו כך' וכדו'.

כתיבה באגרת כך וכך למטמוני"ם

ובספר "באר"ת המים" מובא בשמו לזכור לפחות עשר פעמים
ביום מהספירה של אותו יום. וכן הרה"ק בעל ה"חקל יצחק"
מספינקא היה סופר ספירת העומר בלא ברכה כמה פעמים ביום,
והיה מזהיר לבניו ונכדיו שגם הם ינהגו כן, וכך נהג גם הרה"ק רבי
חנה מקאלאשיץ להזכיר את מנין הספירה כמה פעמים במשך היום
("דברי חנה" ח"ב דף קיג).

על פי זה נתפשט המנהג בקרב ישראל שמציינים במכתבים
שכותבים בימי הספירה 'כך וכך לעומר' או 'למטמוני"ם' כדי שלא
להסיח דעת מהספירה במשך היום ("טעמי המנהגים" אות תריג).

המנהג בהרבה מקומות לחזור ולספור ספירת העומר ביום בלא
ברכה, ובכל יום אחרי תפילת שחרית אומר הש"ץ 'היום כך וכך
לעומר', והקהל עונה אחריו. מנהג זה מביא המהרש"ל בספרו "ים
של שלמה" (סוף מס' בבא קמא) כמנהג אנשי ארץ ישראל, ובספר
"כתר שם טוב" כותב שכך הוא גם המנהג במצרים.

ונהגו כן, כדי שאם שכח אחד מהקהל לספור ספירת העומר
בלילה, ייזכר ויספור עכשיו ביום ובכך תועיל לו הספירה ביום
שיוכל לקיים המצוה ולהמשיך ולספור בשאר הלילות בברכה. ויש
מקומות שהכריזו כן מפורש: 'אמש היתה הספירה כך וכך, ומי
ששכח יספור עכשיו בלא ברכה' ("מועד לכל חי" סי' ה סי"ז).

בספר "כרם שלמה" (הובא ב"מנחת עומר" סק"א) כותב, שטוב
לנהוג כן בכל מקום, שבכל יום יספרו עוד פעם ביום את
הספירה, וכן היו נוהגים אנשי מעשה. וכן כותב גם ה"כף החיים"
("סי' תפט סק"פ).

וכך נתפשט אצל הרבה צדיקים וגאוני הדורות שהיו סופרים
גם ביום, ובספר "עטרת מנחם" (אות קצא) כותב בשם הרה"ק
רבי אלימלך מליז'ענסק, שאמר שיש לחזור ולספור הספירה אף
בבוקר. וכך נהגו הבית אהרן מקארלין זצ"ל והרה"ק רבי יצחק
מסטיטשין זצ"ל.

מתי סופרים?

עיקר המנהג הוא לספור אחר התפילה, כמובא בספר "ברית
כהונה" (מנהגי ג'רבא, אות ע סק"ד). והגאון רבי חיים פלאג'י זצ"ל
כותב שהיו סופרים כן אחר קדיש 'תתקבל' או לפני אמירת 'קוה אל
ה'" ("מועד לכל חי" סי' ה סי"ז), ובסוריה היו סופרים אחר שמונה

077-2222-666 או *4992

קו השיעורים של 'דרשו' - לחייג, ללמוד, לדעת

הנהגת הגוי שהסיע את רבינו אמר פעם לסובבים: "האם התלמידים בארץ יודעים מה הזקן הזה עושה בשבילם?"

על מסירות נפשו של הגאון רבי נתן צבי פינקל זצ"ל באיסוף כספים ליישבת מיר

עצם השהות בחו"ל, ההיטלטלות מפגישה לפגישה, כל תורם בשעות שלו ובתנאים שלו, היו קשים מאוד. בשנים האחרונות שכרה הישיבה טנדר מיוחד שנראה כמו דירה קטנה, שעליו היה ציוד רפואי, רבינו היה שוכב על מיטה כששמיכה פרוסה עליו, והיה נוסע לאזור מסויים והיו נכנסים אליו נדיב אחרי נדיב, וגם עמך ישראל באו ליטול עצה וברכה. כך היו משוחחים איתו שעות ארוכות. לאחר מכן המשיך לאזור אחר, ושוב חזר על עצמו המחזה מחדש. מראה זה לא היה מובן לעין השכלית, כיצד רבינו מתרוצץ במצבו ממקום למקום. הנהגת הגוי שהסיע את רבינו, אמר פעם לסובבים: "האם התלמידים בארץ יודעים, מה הזקן הזה עושה בשבילם?"

מלבד הקושי הגדול במאמצים הפיזיים של מסעות אלו, ההקרבה הגדולה ביותר של רבינו היתה בכך שצריך היה לעזוב את השיעורים, החברות והחברות, תמצית חייו, ולהתרוצץ שעות ארוכות בלי לפתוח ספר, ולהסתפק בכך שחושב בלימוד. את כל זה הקדיש למען ריבוי התורה. רבינו היה חוזר בשעות הלילה מאסיפת כספים, ובכוחות לא לו היה פותח דף גמרא ומתחיל ללמוד עד כלות הכוחות.

מתוך חרדה עמוקה לבריאותו ניסו בני המשפחה והמקורבים תמיד להניאו מלנסוע, אולם כשהיה צורך, רבינו היה זה שאמר את המילה האחרונה: "נוסעים". גיסו הגאון רבי בנימין קרליבך מספר, שתמיד היה נשאל בארצות הגולה מדוע הנהלת הישיבה מטריחה את רבינו לעשות בכל פעם מחדש את המסעות האלו במצבו הבריאותי הרופף כל כך, והם השיבו את האמת: "אנחנו לא לוקחים אותו, הוא לוקח אותנו".

"אני פה כדי להרבות כבוד שמים"

הוא הרגיש שהוא נוסע עבור התורה, והדבר נסך בו כוחות לא לו. פעמים רבות הגיע עייף וחלוש, כאשר טיסתו במטוס היתה טיסת לילה ולא ראה שינה בעיניו, אך למרות זאת, מיד כשהגיע לארה"ב, לאחר תפילת שחרית, היה מקפל את התפילין ומיד מבקש להתחיל את מסכת פגישותיו אצל נדיבי עם.

היה מתרוצץ ללא ליאות, עד שפעמים רבות מלוויו הבריאים התעייפו, והוא כביכול, עדיין היה במלוא המרץ. סיפר בנו הרה"ג רבי יצחק שליט"א: "באחת הפעמים שנסעתי איתו לחוץ לארץ,

הצצה נדירה לגישתו של מרן הגרנ"צ פינקל זצ"ל לנושא איסוף התרומות, ניתן לקבל באמצעות דברים שהביע בשיחה אישית עם ידיד הישיבה הרב נחום שטילרמן. היה זה כאשר רבי נחום התייעץ איתו לגבי קבלה טובה שקיבל על עצמו, לעזוב את כל עסקיו ולהקדיש את כל זמנו ללימוד התורה. הוא תיכנן לבנות לעצמו מסגרת של לימוד ש"ס בבלי, משניות ועוד. הוא התייעץ עם רבינו על כך, ושאל אם כדאי לו לתכנן תכנית רבת היקף כזו והאם יש סיכוי שהיא תצליח.

הגיב רבינו ואמר: "לא פעם חשבתי, הלא אני אינני יכול כראשי מוסדות אחרים לתכנן את נסיעותי לפרטי פרטים, ולמרות זאת אני מרגיש סיעתא דשמיא מיוחדת בנסיעותי, ולמה זה כך? אלא, שכשאחד הולך לפי תכנית מסודרת, והוא יודע מראש כיצד "הוא" יצליח בתכניתו, אזי זו תכנית "שלו" והצלחתו נתונה בספק. לעומת זאת, לי הלא לא יכולה להיות תכנית ברורה, אני הרי לא יכול לזוז, לכן, אני בא לפה בידיעה ש"אני" לא עושה כלום, הכל עבור רבש"ע, אני זורק את עצמי במסירות נפש למען התורה. ואז הרבש"ע פותח את הצינורות שלו ללא גבול".

וכאן הגיע לתשובתו: "גם אתה, אל תחשב בכל הקשיים, אם תצליח ללמוד הכל, אלא תשליך את עצמך, על כל מה שהחלטת שאתה רוצה להספיק - על הקב"ה, והוא כבר יעזור לך".

הזכות לנסוע למען התורה"

נסיעותיו של רבינו היו מעל דרך הטבע. החל מהטיסות עצמן, כאשר עצם הכניסה למטוס וכל תנאיו היו קשים מאוד, ובפרט בטיסות הארוכות לארה"ב שאורכות שעות ארוכות מאוד, פרטים שלא התאימו למחלתו ובניסי ניסים עברו את הטיסה בשלום. נוסעים זרים ודיילים היו שואלים לא אחת את מלוויו של רבינו, איך אתם מטלטלים אדם חולה כל כך במטוס למסרת איסוף כספים לישיבה, וכי אינכם יכולים לנסוע בעצמכם? רבינו היה שומע את השאלה ומחייך ואומר למלוויו: איך נוכל להסביר להם דבר שהם לא יוכלו להבין לעולם, מהו גודל הזכות לנסוע עבור התורה.

נס נוסף: רופאו האישי של רבינו, ד"ר אדלר, התפעל מכך שבדרך הטבע אדם מבוגר שנוסע פעמים כה רבות במטוס ואינו זז כל הטיסה, מופיעה אצלו "שושנה" ברגל, אך אצל רבינו, למרות טיסותיו הרבות, רק פעם אחת בחייו לקה בשושנה.

אך אבא לא הסכים: 'יש לי אחריות, לא באתי לכאן בשבילי, באתי כדי לפעול, כדי להרבות כבוד שמים, תן לי את הפראק, אני רוצה ללכת!' כשניסיתי למנוע זאת, הוא לא הסכים: 'אני הולך, יש אלפי תלמידים בארץ ישראל שמחכים לי, אני חייב ללכת'."
(מתוך הספר 'בכל נפשך')

לילה אחד, לאחר יום קשה ומפרך, כאשר כבר עמד לישון, ולצורך כך טיפס במדרגות קשות במיוחד שעלייתן ארכה לו כמעט חצי שעה, לפתע מצלצל הטלפון. על הקו אחד מידידי הישיבה שאומר שברצונו לפגוש את רבינו עכשיו. כמובן, נראה היה לי שזה לא שייך, השעה כה מאוחרת, ואחרי יום כה מפרך ומדרגות כה קשות.

השונות היומי

הליכה לבית הכנסת בדרך ארוכה במקום קצרה - האם מקבלים שכר פסיעות?

ואם שחט בפנים והוציא לחוץ, זה הילוך שאינו צריך ללכת ואין מחשבה פוסלת בה, חזר והכניסו הרי זה הילוך שצריך, עי' שם. הרי מבואר שאפילו כשהוא גרם לריבוי הליכה, אע"פ כן כל זמן שהוא לכיוון המזבח נחשב להולכה לצורך. כמו כן בבית הכנסת, במה שבפועל הוא מתקרב לבית הכנסת, אע"פ שהוא גרם לריבוי הליכה, יקבל על זה שכר (שו"ת בצל החכמה ח"ד ס' כ').

(הגרי"א הלוי דינר שליט"א גליון מים חיים קורח תשע"ח)

שאלה: מובא בגמרא (ב"מ ק"ז). דברי ר' יוחנן שההולך לבית כנסת יותר רחוק מביתו מקבל שכר על ריבוי פסיעות (מובא במשנ"ב ס' צ' ס"ק ל"ז). ויש לדון: אם יש לאדם שתי דרכים לאותו בית הכנסת, דרך קצרה ודרך ארוכה, האם יקבל שכר גדול יותר אם ילך בדרך הארוכה, או כיון שיכול להגיע לאותו בית הכנסת בדרך הקצרה לא יקבל על זה שכר?
תשובה: איתא בגמרא (זבחים ט"ו:), אם קיבלו דם בחוץ והולך לכיוון המזבח נחשב עבודת הולכה ומחשבה פוסלת בה,

חוויה רוחנית יומית מדי יום אצלך במייל

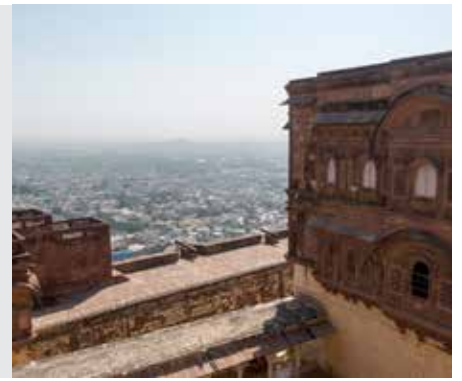
'ניוזלטר' מלא וגדוש בתוכן תורני - הלכתי, אקטואלי ומרתק.
עם סיפורים, רעיונות, ווארטים ועוד...
בהגשה מקצועית עם טעם של עוד... להצטרפות שלח מייל ל-

dirshu@dirshu.co.il

הפורחת בכל יום..

הניוז היומי של דרשו.

האם מותר לטלטל מגג הבית לרחוב ללא 'עירוב חצרות'?

כרשות היחיד, מותר לטלטל מאלו לאלו אף ללא עירוב ושיתוף. ומרפסת בקומת קרקע, היוצאת לחצר, דינה כחצר. ובית שיש בו חדר שאוכלים בו, וחדרים שלא אוכלים בהם - יש אומרים שכל הבית נחשב כרשות אחת, ואסור לטלטל מתוכו לחצר משותפת. ויש אומרים שרק החדר המשמש לאכילה נחשב כבית, ואילו שאר החדרים נחשבים כחצר, ומותר לטלטל מהם לחצר משותפת אף ללא עירוב.

[שו"ע שעב, א, ומשנ"ב א, ג, ה, ו, יא ויב; ביאורים ומוספים דרשו, 1-3; וראה שם, 6]

שלמה המלך עליו השלום גזר שלא יטלטל אדם חפצים בשבת מביתו לרשות היחיד של חברו, או לרשות היחיד משותפת, וכגון חצר המשותפת לביתו ולבית חברו, או רחוב ('מבוי') המוקף במחיצה; ולהיפך. ותיקן היתר לאיסור זה על ידי 'עירוב חצרות' ו'שיתוף מבואות'.

ומביתו של אדם לחצרו הפרטית, מותר לטלטל אף ללא עירוב. וכן חצרות, בין פרטיות ובין משותפות, גגות, בין פרטיים ובין משותפים, ורחובות המוקפים במחיצה, ולהיפך - באופן שדינם

איזה הבדל הלכתי יש בין בגד שלבשוהו בכניסת השבת לבגד שהיה מונח בארון?

וכן חפץ 'ששבת בחצר', דהיינו ששהה בחצר בזמן כניסת השבת, והעבירוהו לחצר אחרת שאינה מעורבת עמו - אסור להכניסו מהחצר האחרת לבית המעורב עם החצר האחרת. ואדם שהיה לבוש בבגד בכניסת השבת, ושהה באותה שעה בבית או בחצר - יש שמצדדים שהבגד אינו נחשב כחפץ ששבת במקום שהותו, כיון שהוא טפל לאדם ו'בטל' לגביו.

[שו"ע שעב, א, משנ"ב ד רטז, שעה"צ ח, וביה"ל ד"ה לחצר; ביאורים ומוספים דרשו, 4, 10 (וראה שם עוד) ר"י]

בהמשך לאמור: חפץ 'ששבת בבית', דהיינו ששהה בבית בזמן כניסת השבת, ולאחר מכן הוצא לחצר שמותר להוציא אליה חפצים מבית זה - כלומר, חצר פרטית, או חצר שעשו בה 'עירוב חצרות' עם הבית - אסור להעבירו מחצר זו לחצר אחרת שאינה מעורבת בעירוב חצרות עם חצר זו.

ויש מגדולי האחרונים שסובר, שאף חפץ שהוכנס אל הבית לאחר כניסת השבת - אם הוציאוהו לחצר, אסור להעבירו לחצר שאינה מעורבת עמו.

קבל את גיליון 'לקראת שבת' ישירות למייל
שלח מייל: dirshu@dirshu.co.il

באיזה מקרה אסור להכניס חפץ מהחצר הביתה למרות שעשו 'עירוב חצרות'?

בית שהחפץ שָׁבַת בתוכו; (אך אל הבית עצמו, לכל הדעות אסור להחזירו). וכמובן, לכל הדעות אסור להעביר את החפץ מהחצר שמונח בה, לחצר אחרת שאינה מעורבת עִמָּה, וכנ"ל. וחפץ שָׁבַת בבית או בחצר, והכניסוהו לבית שאינו מעורב עמם - אף אם הכניסוהו באיסור - דעת פוסקים רבים שאף לדעת המחמירים הנ"ל (בנוגע לטלטול בחצר), מותר לטלטלו בכל הבית.

[משנ"ב שעב, טז, וביה"ל ד"ה שמה; ביאורים ומוספים דרשו, 8 ו'10]

בהמשך לאמור: חפץ שָׁבַת בבית, והוצא לחצר שאסור להוציא אליה חפצים מבית זה - בין אם הוצא בהיתר, וכגון שמדובר בבגד שלבשו אדם ויצא עמו לחצר ופשטו שם, או שהוצא על ידי גוי; ובין אם הוצא באיסור - נחלקו הפוסקים אם בחצר עצמה מותר לטלטלו למרחק של יותר מארבע אמות; ויש מגדולי האחרונים שהכריעו כדעת המקלים. ועוד נחלקו הפוסקים, אם מותר להעביר את החפץ מחצר זו שמונח בה כעת, לחצר אחרת המעורבת ב'עירוב חצרות' עם אותו

* דייר בחצר שמת, ובני ביתו התגוררו עמו וממשיכים להתגורר בדירתו - בין אם מת לפני כניסת השבת ובין אם מת לאחריה - אם השתתף ב'עירוב החצרות', השתתפותה של דירה זו בעירוב אינה בטלה. אולם, אם לא השתתף בעירוב, הרי זו דירה עם דיירים שלא השתתפו עבורה בעירוב, המבטלת את כל העירוב. ואם לא נותר איש בדירה, ויורשו לא עבר להתגורר בדירה - הרי זו דירה ללא דיירים, שאם לא השתתפו עבורה בעירוב אינה מבטלת את העירוב. ואף אם מת בשבת, חל העירוב לאחר מותו; ויש אומרים שבאופן זה, לדעת חלק מהראשונים העירוב אינו חל.

אתמול
למדנו

אדם הולך ברחוב בשבת והרוח העיפה את כובעו על גבי רכב חונה - כיצד יקח את הכובע?

ולכן, לדוגמה, אדם שעבר ברשות הרבים בשבת, והרוח העיפה את כובעו על גבי גג של רכב חונה, שהוא רשות היחיד, אינו רשאי להושיט את ראשו מעל גבי הרכב ולחבוש את כובעו, אלא עליו לכופף את ראשו ורוב גופו על גבי הרכב, ולחבוש את כובעו, ואז יזדקף חזרה לרשות הרבים.

[שו"ע שג, א, ומשנ"ב ו; ביאורים ומוספים דרשו, 1]

חכמינו ז"ל גזרו שלא יעמוד אדם ברשות היחיד ויושיט את ידו לרשות הרבים, ויטלטל חפצים שעשוי להזדקק להם במקום עומדו, וכגון מאכלים, משקאות ובגדים; מחשש שיטעה ויעביִרם לרשות שעומד בה, ויעבור על איסור 'הוצאה'. אולם, אם מוציא את ראשו ורוב גופו לרשות האחרת, רשאי לטלטל בתוכה כל חפץ שהוא; (וברשות הרבים - רק לטווח של פחות מארבע אמות).

א' באייר | ר' אברהם ב"ר שמואל וינברג זצ"ל, מסלונים, ב' בית אברהם

בשנת ב' אלפים תמ"ט/ת"נ, החל מיפקד בנ"י על משפחותם, "ויפקדם במדבר סיני".
בשנת ב' אלפים תתקכ"ח, החלה בניית ביהמ"ק הראשון ע"י שלמה המלך בשנה הרביעית למלכותו (ר"ה ג).

יארצייט:

ש"ז: רבינו יעקב ב"ר משה בירב זצ"ל, ב' מהר"י בירב, רבו של ר"י קארו זצ"ל.
ת"ס: ר' יוסף יוסקא ב"ר יהודה יודל זצ"ל, רבו של ב' "קב הישר", אב"ד מינסק ודובנא, ב' יסוד יוסף ונעימה קדושה.
תע"ח: ר' צבי הירש ב"ר יעקב אשכנזי זצ"ל, ב' שו"ת חכם צבי, אב"ד בהמבורג, אמסטרדם ועוד.
תקל"ח: ר' שמואל שמעלקא ב"ר צבי הירש הלוי הורוויץ זצ"ל, מניקלשבורג, ב' אמרי שמואל ועוד.
תקמ"ח: ר' מנחם מנדל ב"ר משה זצ"ל, מוויטבסק-טבריה, ב' פרי העץ/הארץ ועוד.
תרפ"ב: ר' עקיבא יוסף ב"ר יחיאל שלזינגר זצ"ל, ב' לב העיברי, ברית עולם ועוד.
תרצ"ג: ר' אברהם ב"ר שמואל וינברג זצ"ל, מסלונים, ב' בית אברהם.
תשס"ז: ר' משה שמואל ב"ר אריה שפירא זצ"ל, ר"י באר יעקב, ב' שערי שמועות, קונטרס הביאורים ועוד.

* דף היומי בבלי

* דף היומי בהלכה

* ווארט או סיפור לפרשת השבוע

* שידורים חוזרים מאירועי 'דרשו'

* סיפורי צדיקים ותוכניות מיוחדות

הכל במקום אחד

קו השיעורים של 'דרשו' *4992 או 077-2222-666

להתקשר לתורה מסביב לשעון

מאת הרבנים הגאונים שליט"א

הרב **מאיר שפרכר שליט"א**
הדף היומי בבלי • עברית

שלוחה 2/2

הרב **אליהו אורנשטיין שליט"א**
הדף היומי בבלי • עברית

שלוחה 2/1

הרב **אפרים סגל שליט"א**
הדף היומי בהלכה • אידיש

שלוחה 1/3/2

הרב **אריה זילברשטיין שליט"א**
הדף היומי בהלכה • עברית

שלוחה 1

הרב **יוסף ברגר שליט"א**
ווארט עם סיפור בראי הפרשה

שלוחה 7

הרב **מרדכי שלמה פריינד שליט"א**
הדף היומי בהלכה • אידיש

שלוחה 1/3/1

הרב **אברהם פוקס שליט"א**
הפוח בכל יום - המייל היומי של דרשו

שלוחה 3

הרי **שלום יכנס ואברהם פוקס שליט"א**
לקראת שבת מלכתא
סיפורים ופנינים מפרשת השבוע

שלוחה 7

קו השיעורים של 'דרשו' - לחייג, ללמוד, לדעת

חייגו: *4992 או 077-2222-666

מדוע רכילות על תלמיד חכם חמורה יותר מרכילות על עם הארץ?

הצטרפו אלינו ללימוד היומי ב'חפץ חיים'

אם היה זה עם הארץ, כי ככל שהמגנה חשוב יותר, העלבון גדול יותר. ועל אחת כמה וכמה אם מספר זאת על רב העיר, בוודאי רגיל לבוא על ידי זה קלקולים גדולים עד מאוד, וכמה פעמים יורד עמו לחייו ממש על ידי זה.

בביאורים ומוספים מציינים כי גדר תלמיד חכם לענין זה, כתב החפץ חיים לעיל (לשון הרע כלל ח ס"ד) שכל תלמיד חכם הוא לפי הדור, ואפילו בזמננו, אם רק ראוי להורות ויגע בתורה נקרא תלמיד חכם, והמבזה אותו אפילו בדברים בעלמא, ואפילו שלא בפניו, עוון פלילי הוא וחייב נידוי על זה. והוסיף הגר"ח קניבסקי (בקש שלום משפטי הלשון עמוד לב שאלה יא), שכיון שהוא משום בזיון, כל שמוחק לתלמיד חכם הרי יש בזה משום בזיון.

בסעיף ב' מכלל ז' בהלכות רכילות, כותב ה'חפץ חיים' כי רכילות על תלמיד חכם חמורה יותר מרכילות על עם הארץ, מפני שלוש סיבות:

א. רכילות שמעורב בה שקר עונשה חמור יותר מרכילות של אמת. ואם בכל רכילות מעורב בדרך כלל שקר, אזי בתלמיד חכם היא הרבה יותר שקר, כי תלמיד חכם מסתמא אינו מגנה ואינו עושה רעה לאדם בחינם, ויש לנו לתלות שכדין עשה מה שעשה. ב. הרי צוותה לנו התורה להתדבק בתלמידי חכמים בכל מיני אופנים ולנהוג בהם כבוד הרבה, ועל אחת כמה וכמה שלא לעורר מדנים עליו, שדבר זה גורם את ההיפך מכל הנ"ל. ג. אדם ששומע מחברו שתלמיד חכם גינה אותו, מתעורר לשנאה כלפיו הרבה יותר מאשר

יארצייט הרה"ק רבי אברהם ב"ר שמואל זוינברג מסלונים - ה"בית אברהם"

ט"ז לעומר

בעל ה"בית אברהם" מסלונים אמר:

השוטה חושב שאם הוא נותן צדקה, הוא הנותן לאחרים, והחכם יודע שאין הוא נותן, אלא הוא עצמו המקבל, צריך לדעת שמה שהאדם נותן - הוא לוקח לעצמו.

(קובץ שיחות קודש מהבית אברהם - בראשית)

בעת נתינת צדקה לעני נזכור שאנו מקבלים הרבה יותר ממה שאנו נותנים לעני, שבזכותו אנו זוכים לחיי נצח